БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 299 (4398)
31 ДЕКАБРЬ, 1980 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ЯНГИ ЙИЛ ШУЪЛАЛАРИ»

БУГУН

Ўрта Осиё кабель ишлаб чиқариш бирлашмасининг маданият саройида бирлашма комсомол-ёшлар бригадаларининг Янги йил байрамини нишонлаш тантаналари бўлиб ўтди. «Янги йил шуълалари» деб номланган бу тантаналарда 15 та энг яхши пешқадам комсомол-ёшлар бригадасини ташкил этадиган 300 дан ортиқ йигит-қиз қатнашди.

Бирлашма комсомоллари ўтган беш ойлик планни муддатидан бир ярим ой илгари бажаришиб, фидойилик намунасини кўрсатишди. Шунингдек, комсомол-ёшлардан тузилган бу бригадалар «КПСС XXVI съездига 26 зарбдор ҳафта» ташаббусига қўшилиб, социалистик мусобақада бир неча марта бирлашма кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга муваффақ бўлишди. Бу бригадаларнинг ўнтаси айни пайтда 1981 йилнинг февраль ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Ана шулар ҳақида тантанада бирлашма комсомол комитетининг секретари Л. Шкетарева сўзлади.

• Ҳамшаҳарларимиз хизматида

74 миллион йўловчи

В. И. Ленин номли Тошкент метрополитени эндиликда пойтахтимизнинг энг қулай пассажир транспортига айланиб қолди. Ҳозир ҳар куни эрта тонгдан ярим тунга қадар 260 мингдан ортиқ йўловчи унинг хизматидан фойдаланмоқда. Бу йил пойтахтимизда метронинг уч станцияси ва 4.2 километрлик янги участкаси ишга туширилиши муносабати билан пойтахтимиз аҳолисига катта қулайлик яратилди. Натижада йил бошидан буён Тошкент метрополитени 74 миллиондан ортиқ йўловчига беминнат хизмат кўрсатди. Бунинг 3 миллиондан ортиғи йиллик планга қўшимча ташилган йўловчилардир.

— Янги йилнинг дастлабки кунидан бошлаб метропоездларимиз янги жадвал асосида қатнай бошлайди,— дейди метрополитен ҳаракатдаги составлар электр депоси бошлиғи Ф. Богданов. —Бунга асосан «Собир Раҳимов» станциясидан «Максим Горький» станциясигача бўлган трассада поездлар одатдаги 24—25 минут ўрнига 22,5 минутда борадиган бўлади.

Метро трассаларида замонавий автоматика мосламаларидан кенг фойдаланиш, поездлар ҳаракатини автоматик ростлаш ҳамда автобошқарув системасини муваффақиятли ўзлаштириш туфайли ана шундай ютуқлар қўлга киритиляпти.

Бугун янги йил кечасида эса В. И. Ленин номли Тошкент метрополитени тунги соат 2 га қадар йўловчилар хизматида бўлади.

Айёмингиз — 1981 йил билан!

• *Сарҳисоб ўйлари*

БИНОКОРЛАР ҚЎЛИ БИЛАН

Халқимиз ҳаётида муҳим даврни ташкил этувчи ўнинчи беш йиллик Тошкент қурувчилари учун ҳам ғоят унутилмас бўлди. Пойтахтимиз қиёфасини ҳар жиҳатдан гўзаллаштирувчи такрорланмас меъморчилик ансамбллари, ўнлаб янги турар жой микрорайонлари, муҳташам осмонўпар бинолар, маданий-маиший объектлар қад кўтарди.

Айниқса бугун ўн биринчи беш йиллик бўсағасида, янги режалар туғилаётган бир пайтда ўтган беш йилликда, хусусан, унинг охирги йилида биз бинокорлар амалга оширган буюк бунёдкорлик ишларини эслаб ўтиш ғоят мароқлидир. Биргина шу йилнинг ўн бир ойи мобайнида Қўйлик — 5, Қорасув—4. Луначарский кўчасининг жанубий томони. Юнусободнинг СВ—5 каби янги турар жой микрорайонлари ва шаҳарнинг янги проспектларида 619 минг квадрат метр уй-жой бинолари, 9014 ўқувчи таълим оладиган еттита мактаб, 2840 кичкинтойни ўз бағрига олган тўққизта болалар боғчалари, такрорланмас меъморчилик қиёфасидаги республика пионерлар саройи, ўнлаб маданий-маиший объектлар, шифохоналар, Ўрта Осиёда энг йирик 4 минг ўринли кино-концерт зали қурилди.

Бизнинг бригадамиз коллективи ҳам пойтахтнинг энг улкан қурилиш майдонига айланган кино-концерт залини бунёд этишда асосий пудратчи коллектив бўлганидан ғоят фахрланади. 40 кишилик бригадамиз бугун пардоз ишлари ниҳоясига етказилаётган ана шу объектда йил бошидан буён 450 минг сўмликка яқин умумий қурилиш ишларини амалга оширди.

Биз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллиги арафасида беш йиллик топшириқларини бажарган эдик. Ҳозир янги беш йиллик ҳисобига тер тўкяпмиз. Коллективимиз қўлга киритган бу ютуқларда звено бошлиғи А. Гершенман, дурадгорлар У. Раҳимов ва А. Аҳмедов, шунингдек бошқа хамкасбларимизнинг ҳиссаси катта. Бутун бошқармамиз бинокорлари эса бош пудрат ишлари бўйича йиллик планни октябрь ойида, ўз кучлари ҳисобига иш бажариш планини 15 декабрда муддатидан илгари бажаришга муваффақ бўлди. Бу ютуқлар янги беш йилликда ҳам янада самарали ва унумли меҳнат қилишга илҳомлантирмоқда.

Мен Тошкентнинг оддий қурувчиси сифатида янги зафарлар ва улкан истиқболлар йили бўладиган 1981 йил билан пойтахтимизнинг барча бунёдкорларини самимий қутлайман.

Ҳамид ҚОРАБОЕВ.
Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 11-»Висотстрой» тpести 17-бошкарманинг комплекс бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

• *Якун ва режалар*

ЎЗГАРИШЛАР ЙИЛИ

Бу сафар Янги йилни йўловчилар хизматида туриб нишонлашимдан хурсандман. Менинг ўн фарзандим бор. Улар бир-бирлари билан ҳамиша иноқ яшашади. Худди шундай вазиятни мен ишлаб турган корхонамизда ҳам кўрдим. Бу ердаги ҳар бир шофер бир-бири билан ҳамиша яқин муносабатда бўлиб, бир оила фарзандларидек меҳнат қилишади.

Бу корхонага келганимга ҳадемай ўн бир йил бўлади. Бугунги кунда Ленинград кўчасидан Янгиобод массивига қатнайдиган 15-маршрутда бригадир бўлиб ишламоқдаман. Бригадамизда 17 киши бор. Бу йигитларнинг ҳаммаси зиммаларига олган топшириқни шараф билан бажаришга ўрганишган. Менинг ўзим бугунги кунда келаси йилнинг сентябрь ойига ишлаётирман.

Шуни айтиш керакки, ўнинчи беш йилликда корхонамизда бир қанча ўзгаришлар бўлди. Бу ўзгаришларнинг ҳаммаси шоферлар меҳнатини енгиллаштириш билан бирга ишимизда жуда кўп янги самаралар берди. Бригада пудрати методи бўйича ишлаётган корхонамиздаги ҳар бир бригада социалистик мусобақада ғолиблардан саналади.

Ўнинчи беш йилликда корхонамизга 228 та машиналар келтирилди. Йўловчилар учун жуда қулай бўлган бу маршрут таксилар хизматидан ҳамма миннатдор. Ҳозир ҳар куни корхонамиз эшигидан азиз ҳамшаҳарларимиз хизматига 180 та машина чиқарилиб, бу маршрутли таксилар бир кунда 27 мингдан ортиқ йўловчини манзилига элтиб қўймоқда.

Биз ўн биринчи беш йилликда ҳам худди ўнинчи беш йилликдаги каби меҳнатда янгидан-янги зафарларга эришишга ҳаракат қиламиз.

И. СОДИҚОВ,
«Главташпассав т о транс» бошқармасига қарашли 2-маршрутли такси корхонасининг шофери, коммунистик меҳнат зарбдори.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ШОДИЁНА

Янги йил арафасида умумий овқатланиш корхонаси хизматчилари шаҳримиздаги корхона ва ташкилотларда, йўловчилар кўп бўладиган гавжум майдонларда бир қанча кўргазмалар ташкил этилди. Унда 78 тоннадан ортиқ ярим тайёр маҳсулотлар, 185 тоннадан ортиқ кулинария ва кондитерлик маҳсулотлари тайёрланиб, ҳамшаҳарларимизга 445 минг сўмлик ана шундай ширин-шакар маҳсулотлар сотилди.

Йирик завод ва фабрикаларда ҳар хил тайёр маҳсулотлар билан савдо қилувчи кўчма магазинлар ишчи ва хизматчилар ҳожатини чиқарди.

Уйингиздаги байрам столингизни қандай ясатсангиз яхши чиқади? Бу ҳақда «Ленинград», «Тошкент», «Россия», «Гулистон», «Дўстлик» каби ресторанларнинг вестибюлларида маслаҳатчилар столи ишлайди.

Умумий овқатланиш корхонаси ишчилари шаҳримиз кичкинтойларига атаб 60 мингдан ортиқ янги йил совғаларини тайёрлашди. Бу совғалар байрам кунларида Максим Горький номидаги болалар истироҳат боғида, «Чайка» кинотеатрида ва шунга ўхшаш жойларда бўлиб ўтадиган байрам тантаналарида мактаб ўқувчиларига тарқатилади.

МАССИВ АҲОЛИСИГА

Янги йил арафасида Бешқайрағоч массивида янги лойиҳа асосида қурилган йирик «Универсам» магазини биринчи харидорларга хизмат кўрсата бошлади. Акмал Икромов районида ягона ҳисобланган бундай кўркам савдо шахобчасининг янги йил арафасида фойдаланишга топширилиши массивдаги минглаб харидорларни хушнуд этди.

Янги «Универсам» магазини 475 квадрат метрдан иборат бўлиб, унинг савдо зали 300 квадрат метрни ташкил этади. Бу ерда учта бўлим бўлиб, бу бўлимларнинг ҳаммаси аҳолига қулай бўлган ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усулида хизмат кўрсатади. »Универсам»да 28 сотувчи ва хизматчи бўлиб, бир кунда 4 минг сўмга яқин савдо қилади. Бугунги кунда Акмал Икромов районида 35 та озиқ-овқат магазини бўлиб, шундан 23 таси ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усулида ҳамшаҳарларимиз ҳожатини чиқармоқда. Бу магазинлар бир кунда 30 мингга яқин харидорлар хизматида бўлмоқда.

АСОСИЙ ВАЗИФА

Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли Уй-жой қурилиш тресть бунёдкорлари ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилида 149.592 квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топшириш мажбуриятини олган эдилар.

Трестга қарашли қурилиш-монтаж бошқармалари ўртасидаги социалистик мусобақада уй-жойлар учун мустаҳкам пойдевор ўрнатиб монтажчи касбдошларига иш фронти очиб бераётган 40-қурилиш-монтаж бошқармаси пешқадамлик қиляпти. Бу коллектив йилнинг ўтган даври давомида 7.804 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширди. Бу меҳнатсевар коллектив пудрат ишлари планини 110,0 процент, ўз кучлари билан амалга ошириладиган ишлар топшириғини эса 109,1 процент бажарди.

Трест бошқармаларида бригада пудрати кенг жорий этилган. Ҳозир 27 бригада хўжалик ҳисобида ишлаб катта ютуқларни қўлга киритяпти. Монтаж бошқармасида меҳнат қилаётган Виктор Демидов бошлиқ злобинчи коммунистик меҳнат бригадаси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини икки беш йиллик планни бажариб кутиб олди. Бу коллектив беш йилликнинг тўрт йили ичида қурилишлар муддатидан 56 кунга қисқартириб, унинг таннархини 44,5 минг сўмга камайтиришга муваффақ бўлди.

Улуғ Октябрь революциясининг 63 йиллигини трестнинг 5 бригадаси беш йиллик планларини бажариб ёруғ юз билан кутиб олишди. Икки бригада коллективи эса 1986 йил ҳисобига, 8 бригада 1981—1982 йиллар ҳисобига тер тўкмоқда.

Трест бунёдкорлари бу йил бир неча ўн минг квадрат метр уй-жойларни фойдаланишга топшириш учун тахт қилиб қўйишди. Бош пудрат бўйича 16 миллион 708 минг сўм ўзлаштирилди. Эндиликда шаҳримизнинг кўпгина жойларида қурилаётган уй-жойларни ўз муддатида фойдаланишга топшириш, уларда қурилиш ишларини узлуксиз ташкил этиш лозим. Бу КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун зарбдор меҳнат қилаётган коллективлар зиммасидаги асосий вазифа ҳисобланади.

Т. НАЖМИЙ.

320 КИЧКИНТОЙ ҚУВОНЧИ

Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 6-трестнинг 70-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари Янги йил арафасида шаҳримиз аҳолиси фарзандлари учун яна бир совға тайёрладилар. 2.Қорақамиш массивининг 5-микрорайонида қуриб фойдаланишга топширилган янги боғчада шаҳримиздаги «Миконд» заводининг ишчи-хизматчиларининг фарзандлари тарбияланишади.

Бинокорлар замонавий меъморчилик ютуқлари асосида лойиҳаланган боғча биносини жадаллик билан қуришди. Пардозлаш ишлари ҳам юксак сифатли амалга оширилди. Байрам арафасида ушбу боғча ҳар жиҳатдан намунали жиҳозланди.

ГРУППА ЖЎНАБ КЕТДИ

БУГУН

«Узмясомолспеца в т о транс» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бир гуруҳ илғор ишчилари Ватанимиз пойтахти — Москвага жўнаб кетдилар. Улар меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришганликлари учун бундай сафарга боришга мушарраф бўлишди.

Бирлашма илғорларидан тузилган мазкур группа Янги йилни Москва шаҳрида кутиб олади, шунингдек, Қизил Майдонда ўтказиладиган байрам тантаналарида қатнашади.

Группанинг составида бирлашманинг пешқадам ҳайдовчилари, слесарлар бор.

КАНИКУЛ СОЗ ЎТАДИ

Мактаб ўқувчиларининг қишки каникули туристик саёҳатлар, сўлим табиат қучоғига походлар ўтказиш билан янада файзли бўлади. Тошкент саёҳат ва экскурсиялар бюроси ўқувчиларга завқ бахш этиш мақсадида катта программада тадбирларни амалга оширишга киришди.

БУГУН

шаҳар мактабларининг ўқувчиларидан иборат туристик группалар самолётларда мамлакатимизнинг турли шаҳарларига парвоз қилдилар. Улар каникулни Тольятти, Волгоград, Киев, улуғ рус шоири Михаил Лермонтов яшаган ва ижод қилган жойлар бўйлаб ўтказадилар. Бундан ташқари Ленинградга 300, Москвага 300 ўқувчи жўнаб кетди.

Айни пайтда мамлакатимизнинг ана шу шаҳарларидан ҳам ўқувчиларнинг Тошкентга етиб келиши бошланди. Меҳмонлар шаҳримизда В. И. Ленин номли майдонда, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали, республика Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмаси, тарих ва санъат музейларини зиёрат қиладилар.

ҚИШКИ ОРОМГОҲ ЧОРЛАЙДИ

Болаларнинг қишки каникули завқли ва мазмунли ўтади. Тошкент область касаба союзлари Совети бунинг учун катта тайёргарлик ишларини амалга оширди.

БУГУН

Хумсон қишлоғида «Кристалл», Оқтошдаги «СССР 50 йиллиги», Қибрайдаги «Октябрь 10 йиллиги» пионер лагерлари ўз эшикларини очди. Бу оромгоҳларда ўқувчиларнинг яйраб ҳордиқ чиқариши учун ҳамма шароитлар муҳайё этилган. Болалар қишки лагерларда турли спорт мусобақаларида қатнашадилар. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, меҳнат ветеранлари, ёзувчи ва санъаткорлар билан учрашадилар, турли фанлар бўйича олимпиада ўйинларини ўтказадилар.

СУРАТДА: «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқув цехининг бир группа моҳир тўқувчилари М. Аҳророва, М. Ғаниева, Р. Маткаримова ва мастер М. Умаров ўртоқлар. Улар Янги йилни ўзларининг шахсий беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш билан кутиб олмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Волейбол

Мухлислар хурсанд

Тошкентнинг «Динамо» командаси сўнгги учрашувни Одессанинг «Политехник» командаси билан ўтказди. Бу учрашувда меҳмонларнинг қўли баланд келди. Шунга қарамасдан тошкентлик волейболчиларнинг биринчи тур учрашувларида эришган натижалари ёмон бўлмади. Жумладан, улар ҳатто ўтган йилги мамлакат биринчилигининг бронза совриндори Москва области «Динамо» командасининг волейболчиларини ҳам доғда қолдиришди. Биринчи тур якунига кўра ҳамшаҳарларимиз уч очко билан учинчи ўринни эгаллаб туришибди.

Агар тошкентлик волейболчиларнинг олий лигада биринчи марта қатнашаётганликларини ҳисобга олсак, спортчиларимиз яхши натижа кўрсатиб, мухлисларни ҳам, тренер ва мутахассисларни ҳам хурсанд қилганликларининг гувоҳи бўламиз. Дарҳақиқат, тошкентлик динамочилар Янги йилни кўтаринки руҳда кутиб олишмоқда. Уларга бу яхши кайфият 27 январда бошланадиган иккинчи тур учрашувларида ҳам ҳамроҳ бўлади деган ниятдамиз.

XXVI

ЯНГИ ЙИЛ ОҚШОМИДА

Беш йиллик ва коммунист

ИСТИҚБОЛ ЙЎЛИДАН

Ўн биринчи беш йиллик арафасида қилинган ишларга беихтиёр назар ташлайсан, киши. Ҳа, ўтган йиллар коллективимиз учун баракали бўлди. Биз, машинасозлар барча пахтакорлар, республикамизнинг бутун меҳнаткашлари қатори «оқ олтин» усталарининг бу йил эришган мислсиз муваффақиятларидан чексиз қувондик.

Айниқса, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг республика меҳнаткашлари эришган буюк муваффақиятлар муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советига, республика қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги меҳнатчиларига, олимлари ва мутахассисларига, партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг ходимларига, барча меҳнаткашларга йўллаган табрик хати биз, машинасозларни ҳам ғоятда тўлқинлантириб, янги марраларга руҳлантириб юборди. Дарвоқе, 1980 йилда 6 миллион 200 минг тоннадан зиёд «оқ олтин»ни она-Ватанга етказиб беришда машинасозларимизнинг ҳам ҳиссаси катта бўлди. Бу йил республикамиз далаларида 3100 та терим транспорт отрядига бирлашган 34 мингта пахта териш машинаси ишлади. Пахта териш техникаси кенг қўлланилгани машиналарда илк бор 3,8 миллион тоннадан зиёд пахтани, яъни етиштирилган бутун ҳосилнинг 63 процентдан зиёдроғини териб олиш имконини берди.

Коммунистлар авангардлигида корхонамизнинг бутун коллективи шу йилнинг 11 сентябридаёқ товар маҳсулоти ишлаб чиқариш беш йиллик планини муваффақиятли адо этган эди. Шу йилнинг ўн бир ойи ичида эса планга қўшимча 6 минг 104 та пахта териш машинаси олтин қўлли «оқ олтин» усталарига етказиб берилди. Бутун корхонамизда, шунингдек, бизнинг 15-цехимизда ҳам шу беш йилликда «Сафимизда қолоқлар бўлмасин!» ватанпарварлик ташаббуси кенг қулоч ёйди. Айниқса, маҳсулот сифати учун кураш қатъий йўлга қўйилди. Бунда фақат корхонамиздагина эмас, кўпчиликка номлари танилган М. Мўйдинов, Ю. Степзненко сингари коммунистларнинг ҳиссаси сезиларли бўлди.

Биз қандай ютуққа эришаётган бўлсак, бевосита партия ташкилоти раҳбарлиги остида, коммунистлар авангардлигида эришяпмиз. «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида улкан режалар белгилаб берилган. Ўн биринчи беш йилликда бизнинг корхонамизни ҳам ёрқин истиқболлар кутяпти. Масалан, мен токарлик қилаётган 15-цехимизни капитал ремонт қилиш ишлари бошлаб юборилди. Бу — шпиндель ва шпиндель барабанлари ишлаб чиқаришнинг ягона узлуксиз технологик жараёнини ҳамда комплекс механизациялашган цехни бунёд этиш йўлидаги дастлабки қадамдир. Цехимиз тўла реконструкция қилингандан кейин эса биз пахтакорларимизга янада унумли ва сифатли терим машиналарини кўплаб ишлаб чиқариш имконига эга бўламиз. Бир сўз билан айтганда, ёрқин истиқбол йўлидан боряпмиз.

И. БАҲРИЕВ,

Октябрь Революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи 15-цехининг коммунистик меҳнат зарбдори.

• *Сарҳисоб қувончлари*

БУНЁДКОРЛИК ДАВРИ

Беш йилликнинг сўнгги йилида серқуёш Ўзбекистон пахтакорлари мисли кўрилмаган мўл ҳосил етиштирдилар. Давлат хирмонларига 6 миллион 200 минг тонна «оқ олтин» топширилди. 1930 йилларнинг охирида республикада бир миллион тонна пахта тайёрлаш учун кураш борганди. Элликинчи йилларда эса 3 миллионлик маррани эгаллаш учун ҳаракат бошланди. Эндиликда 6 миллионлик марра ҳам босиб ўтилди. Пахта тайёрлаш планини 20—30 кунда бажариш районлар, ҳатто область миқёсида ҳам одатдаги воқеа бўлиб қолаяпти. Партия ва ҳукумат қишлоқ хўжалигини комплекс механизация йўлини изчил давом эттираётганлиги, деҳқоннинг оғирини енгил қиладиган кўплаб ажойиб машиналар яратилганлиги туфайли деҳқончиликда мана шундай зўр тараққиётга эришилди. Республика пахтакорлари бу йил қўлга киритган катта муваффақиятда бизнинг «Узбексельмаш» бирлашмаси машинасозларининг ҳам салмоқли улуши бор.

Шу йил бошида, экин экиш-тикиш мавсуми бошланиши олдидан доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига социалистик мусобақа қизитилди. Натижада сеялкалар тайёрлаш бўйича биринчи квартал учун белгиланган масъулиятли топшириқ муддатидан аввал ортиғи билан бажарилди. Шу кварталда заводимиз коллективи СССР трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлигига қарашли корхоналар ўртасидаги социалистик мусобақада фахрли иккинчи ўринни эгаллади. 475 ишчи улуғ доҳий туғилган куннинг 110 йиллиги арафасида беш йиллик планларини муваффақиятли адо этишди. Шундан бери улар ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишяпти. Беш нафар ишлаб чиқариш илғори ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига тер тўкмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг и ю л ь (1978 йил) Пленуми биз машинасозлар зиммасига қишлоқ хўжалигини энг замонавий, серунум техника воситалари билан таъминлаш вазифасини қўйди. Бирлашмамиз машинасозлари мана шу вазифаларни бажариш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаяпти. Беш йилликнинг якунловчи йили топшириғи муддатидан аввал адо этилди. Пахтакор республикаларнинг колхозлари ва совхозларига 22 миллион сўмликка яқин юқори сифатли сеялкалар, кўрак чувийдиган машиналар, тупроққа гербицид соладиган мосламалар, ғўзапоя юладиган машиналар юборилди. Шундан 650 минг сўмлиги планга қўшимча реализация қилинди.

Бирлашмамиз беш йилликнинг якунловчи йилида буюмлар сифатини яхшилашда салмоқли ютуқларни қўлга киритди. Ҳозир бизда 38,4 процент маҳсулот давлат Сифат белгиси билан тайёрланаяпти. Фахрли беш қиррали белгиси бўлган «УПХ— 1,5 В» маркали кўрак чувиш машинаси, тупроққа гербицид сочадиган «ПГС—4» маркали машина, «СЧХ—31» маркали чигитни уялаб экувчи агрегат пахтакорларнинг севимли техника воситалари бўлиб қолди.

Ўтган беш йилликда бирлашмамизда эски ускуналарни замонавий ускуналар билан алмаштириш, янги технологик жараёнларни жорий этиш, меҳнат шароитини яхшилаш бўйича кўпгина ишлар қилинди. Масалан, 8-цехда кейинги икки йил мобайнида оғир қўл меҳнатини камайтириш бўйича бир қанча ишлар қилинди. Бу ерда илгари металл қуймалар қолиплардан қўл кучи ёрдамида олинарди. Ҳозир бу ишлар тўла механизациялаштирилган, ўтган йилдан бошлаб бирлашмада бўяш, қуритиш ишлари ҳам тўла механизациялашганлиги туфайли бу ишда меҳнат унумдорлиги қарийб икки баравар ортди. Бу тадбирлар ўз навбатида меҳнат унумдорлигини оширишга, буюмлар сифатини яхшилашда қулай имкониятлар яратди.

Шу кунларда коллективимизда «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 — 1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳаси қизғин муҳокама қилинмоқда. Ишчи ва хизматчилар бу муҳим ҳужжат бўйича ўз таклиф ва мулоҳазаларини ўртага ташламоқдалар. Айни пайтда КПСС XXVI съезди шарафига ҳам ўзаро социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. «КПСС XXVI съездига— 26 зарбдор ҳафта»да фаол иштирок этаётган А. Марфин, Ю. Сулаймонов, П. Науменко бошлиқ бригадалар мусобақада ҳамкасбларига намуна бўлишяпти. Бу бригадаларда кўпгина ишчилар шахсий тамға билан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳуқуқини қўлга киритишган.

Ў. ШЕРБОЕВ,

«Узбексельмаш» машинасозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси фрезерчиси, «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери.

11-«Висотстрой» қурилиш тресги 41-қурилиш бошқармасининг Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери коммунист Мухтор Хаби буллаев бош бўлган илғор бригада коллективи Янги йил байрамини меҳнат соҳасида катта ютуқлар билан кутиб олмоқда. Бу коллектив шу кунларда 1982 йил топшириқларини адо этаяпти ва улкан кошона-киноконцерт зали қурилишида фидокорлик билан меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: шу бригаданинг бир группа аъзолари.

✦ СЎЗ — ВАҚТДАН ЎЗГАН ПЕШҚАДАМЛАРГА

ТАШАББУС ҚЎЛ КЕЛДИ

Халқимиз партия ва ҳукуматимизнинг халқ фаровонлигини ошириш йўлидаги ҳар бир қарори ва белгилаб берган планларини изчиллик билан амалга оширишда доимо ташаббускорлик кўрсатади. Ўнинчи беш йиллик бошида республикамиз илғор ишлаб чиқарувчилари қатори мен ҳам бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш ташаббусига қўшилган эдим. Яхшиликнинг қаноти бўлади, деганларидек, бу ташаббус ҳам корхонамиз, шаҳримиз, республикамиз меҳнаткашлари ўртасида кенг қулоч ёйди. Минглаб издошларининг меҳнатда эришган ютуқлари тилларда достон бўляпти.

Бирлашмамизнинг уч минг кишилик коллективи ўртасида ўнлаб коммунистлар, коммунистик меҳнат зарбдорлари, комсомол-ёшлар ана шу ватанпарварлик ташаббусига қўшилган эдилар. Улар ўнинчи беш йилликда ўн ва ўн бир йиллик программада шахсий топшириқларини адо этишга муваффақ бўлдилар. Ишлаб чиқариш илғорларининг бой тажрибалари ижтимоий ишлаб чиқаришни юксалтириш, меҳнат самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш имконини бермоқда. Буни бирлашма коллективининг беш йиллик меҳнат самарасидан ҳам билиш мумкин.

КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг съезддан кейинги бўлиб ўтган Пленумлари қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган трикотажчилар ўнинчи беш йилликка мўлжалланган маррани муддатидан етти ой илгари эгалладилар.

Эришилаётган ютуқларга корхона коммунистлари, халқ депутатлари, новаторлар ўзларининг катта ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бугунги кунда 23 бригада ва 250 дан кўпроқ киши беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариб, ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда. Менинг издошларим — коммунистлар — Киров райони Совети депутати Тамара Молева, Машкура Қодирова, Нури Эргашева, Сония Ягудина, Раиса Маткаримова, Анна Гладкова каби ўнлаб тўқувчилар бир беш йилликда икки беш йиллик маррани эгаллаб, ҳозирда 1986 йил ҳисобига маҳсулот беришяпти.

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорига жавобан коллективимиз 26 зарбдор меҳнат ҳафтасида фаол қатнашяпти. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини беш йиллик планга қўшимча 12 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш билан кутиб оляпмиз.

Мен шундай аҳил коллективда ишлаётганлигим билан ўзимни бахтиёр ҳисоблайман. Чунки бу коллектив кўплар қатори мени ҳам вояга етказди, коммунистлар ўз сафига қабул қилди, меҳнаткашлар катта ишонч билдириб, Тошкент шаҳар Советига депутат қилиб сайлашди. Беш йилликнинг якунловчи йили менинг ҳаётимда яхши из қолдиряпти. Белгилаган маррамни эгалладим, яъни бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий топшириғимни муддатидан илгари бажардим. Шу муносабат билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидович Рашидовнинг табригини олиш бахтига муяссар бўлдим. Пойтахтимиз коммунистларининг яқинда бўлиб ўтган XXIII шаҳар партия конференциясида делегатлар менга қайта катта ишонч билдириб, шаҳар партия комитетига аъзоликка сайлашди. Бундай ишончларга албатта, фидокорона меҳнатим билан жавоб бераман. Янги — 1981 йил ва ўн биринчи беш йилликда янада юксак марраларни эгаллаш учун билимимни, вақтимни, кучимни аямай меҳнат қиламан.

Ш. ҲОЛМУҲАМЕДОВА.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқувчиси, коммунистик меҳнат зарбдори.

• *Элга хизмат — олий ҳиммат*

ШАРАФЛИ БУРЧ

Мана йигирма йилдирки, бир корхонада меҳнат қилиб, бугунги кунда 35-маршрутдаги шофёрларга бригадирлик қилмоқдаман. Шуни мамнуният билан айтишим мумкинки, корхонада биринчи бўлиб бригадамиз аъзолари бригада пудрати бўйича ишлашга ўтишди. Бу жуда яхши самара берди. Шу туфайли ҳам бригадамиз беш йиллик планни Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги кунида шараф билан бажарди.

Менинг ўзим беш йиллик планни тўрт йилда бажариб, ҳозир 1982 йилнинг февраль ойи ҳисобига меҳнат қилмоқдаман.

Беш йилликда корхонамизда бир қанча ўзгаришлар бўлди. Эски автобуслар янгилари билан алмаштирилди. Фақат шу йилнинг ўзида «ПАЗ-672» маркадаги машиналардан ўттизта олинди. Келаси йили эса ана шундай қулай машиналардан яна қирқтасини олиш кўзда тутилмоқда.

Корхонамиз шофёрлари ноябрь ойида беш йиллик планни бажаришди. Бундан уч кун муқаддам йиллик план бажарилиб, пландан ташқари 20 минг сўмлик фойда берилди. Бунда менинг ва А. Азизхўжаев, Т. Ҳикматуллаев, И. Қодиров, М. Шарипов каби ўнлаб шофёрларимизнинг ҳиссаси борлигидан беҳад қувонаман.

Йўловчиларга ҳамиша намунали хизмат кўрсатиш биз шофёрларнинг муқаддас бурчидир. Уларни белгиланган манзилларига элтиб қўйишда ҳар доим сидқидилдан меҳнат қилишга тайёрмиз.

Ш. ХОЛМУҲАМЕДОВ,

шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасига қарашли 3-автобус парки шофёри.

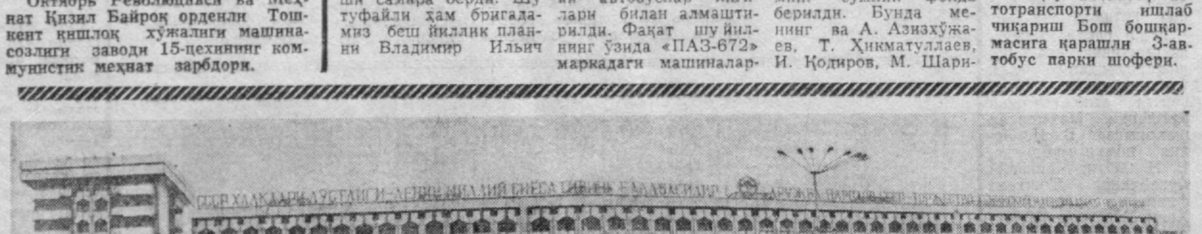

Олмазор массиви ой сайин чирой очмоқда. СУРАТДА: массивнинг бугунги манзараси.

М. Нуриддинов фотолари.

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР — ҲАЁТИМИЗ КЎРКИ

БАХТЛИ ҲАЁТГА ҚАДАМ

Пойтахтимизнинг Ленин номли майдони эртаю-кеч одамлар оқими билан файзли бўлиб туради. Бу ерда шаҳримизга келган саёҳатчиларни, турли делегацияларни, анжуманлар қатнашчиларини кўриш мумкин. Айниқса, келин-куёвлар тушган енгил машиналар ҳамманинг диққатини тезда жалб этади. Бугун ҳаёт йўлига қадам қўйган бахтиёр ёшларнинг бир неча нафари ана шу жойни ифтихор билан зиёфат қилдилар.

Майдонга эндигина никоҳ маросимидан ўтган шофёр Ботиржон Эргашев билан ҳамшира Марфуа Исроилова, слесарь Ризвон Отаев билан тикувчи мотористка Эльмира Халилова, газ пайвандловчи Сергей Борисов билан чизмачи Марина Машкова, Виталий Чернишев билан Ирина Безхлебовалар келдилар. Улар доҳий ҳайкали пойига ва номаълум солдат қабрига гуллар қўйдилар, эсдалик суратларига тушдилар.

Булар шу бугуннинг ўзида «Ёшлик» уйидаги «Шодлик» никоҳ саройида расмий рўйхатдан ўтиб оила қуражаклари ҳақида ўз ҳужжатларини имзоладилар. Сарой директорининг ўринбосари Ҳалима Султонова уларга никоҳ гувоҳномаларини тақдим этар экан, шундай деди:

— Қутлуғ кун — Янги йил арафасида Сизларга бахт-саодат тилайман. Ҳаётингиз мана шу байрам шодиёнасидек ҳамиша файзли бўлсин.

Ҳа, чиндан ҳам Янги йил арафасида шаҳримизда никоҳ тўйлари қизғин давом этмоқда. Ҳамма жойда карнай-сурнай, музика овозлари эшитилиб турибди. Биз ҳам янги оила қураётган шу келин-куёвларга тотли турмуш, бахт-саодат тилаймиз.

«Шодлик» никоҳ саройи шу йилнинг ўзида 6 минг 150 нафар севишган ёшларни ҳаётга қадам қўйишларида оқ йўл тилади.

Гражданлик ҳолатларини қайд этувчи шаҳар бўлимидан маълум қилишларича, 1980 йилда биргина Тошкент шаҳрида 20 мингга яқин никоҳ тўйлари ўтказилди. Бу ўтган йилга нисбатан бир неча минг тўй кўп бўлганлигини англатади.

ҚУВНОҚ КАЙФИЯТ

БУГУН

155-ўрта ҳунар-техника билим юртида бўлажак темирйўлчиларнинг катта Янги йил базми ўтказилди. Унда билим юртининг биринчи битирувчилари, Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводи ҳамда 1—2-тепловоз деполарининг илғор ишчилари ва меҳнат ветеранлари иштирок этишди.

Билим юрти директори В. Каримов бу ерда ҳозир бўлганларни Янги йил билан муборакбод этди. Билим юрти қошида ташкил этилган миллий чолғу асбоблари ансамбли ҳамда эстрада ансамбли йиғилганларга қувноқ кайфият бахш этишди.

• Якун ва режалар

МУСОБАҚАНИНГ ОЛДИНГИ САФИДА

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

1980 йил— ўнинчи беш йиллик якунловчи йилининг сўнгги соатлари ўтиб бораяпти. Ўтган беш йил коммунизмнинг моддий—техник базасини барпо этиш йўлида совет халқи олиб бораётган катта курашда алоҳида аҳамиятга эга бўлган ажойиб бир давр бўлиб қолади. Бу даврда мамлакатимизда халқ хўжалигини ривожлантиришда, илм — фанни, маданиятни юксалтиришда салмоқли ютуқлар қўлга киритилди. Ватанимизнинг индустриал қуввати янада ортди, халқнинг турмуш фаровонлиги ўсди. Буни республикамиз пойтахти— Тошкент мисолида ҳам билса бўлади. Ўтган беш йил мобайнида севимли шаҳримиз янада қомат кериб, гўзаллашди. Унда янгидан янги турар жой массивлари, маданият кошоналари қад кўтарди. Шаҳар халқ хўжалиги олдинга томон алп қадамлар қўйди. Саноат корхоналари маҳсулот реализация қилиш бўйича беш йиллик топшириқни муддатидан илгари бажарди. Саноат ишлаб чиқариш ҳажми 41,6 процент ўсди. Планга қўшимча қарийб 400 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Беш йиллик мобайнида давлат Сифат белгиси билан тайёрланаётган маҳсулот ҳажми 3 баравар ортди. Бу шаҳримиз меҳнат коллективлари ўртасида социалистик мусобақа авж олганлиги, ростовликлар ва янгийўлликларнинг «Қолоқларсиз ишлайлик» ташаббуси, шунингдек «ўнлар ташаббуси» кенг қулоч ёйдирилганлиги натижаси бўлди. Қуйида ўнинчи беш йилликда намунали меҳнат қилган илғор саноат корхоналари вакиллари билан суҳбатни эътиборингизга ҳавола этамиз.

ЮКСАЛИШ САРИ

Н. ЛАПШИН,

«Госкомсельхозтехника»нинг Қуйлиқдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли ремонт-механика заводи директори.

—Тугаб бораётган йил заводимиз меҳнат аҳли учун унутилмас бўлиб қолди. Яқиндагина корхонамиз ташкил этилганлигининг 50 йиллигини зўр тантана билан нишонладик. Шу муносабат билан жамоатчилик асосидаги завод тарихи музейини ташкил этдик. Ундаги ранг-баранг экспонатлар— эски расмлар, диаграммалар, ноёб буюмлар корхонанинг ярим асрлик ҳаётини худди кўзгудагидек акс эттиради. Ўттизинчи йилларнинг бошида корхонамизда ойига «Универсал» тракторининг 15— 20 двигатели, битта— иккита автомашина, бир нечта автомобиль двигатели ремонт қилинарди. Ҳозир эса бу ерда ойига «А— 01» маркали кучли трактор двигателларидан 600 — 650 таси ремонт қилинаяпти. 300 дан ортиқ гидропресс, кўплаб эҳтиёт қисмлар тайёрланаяпти. Ўнинчи беш йиллик мобайнида коллектив 37 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарди. 32 минг двигатель ремонт қилинди, 3098,4 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тикланди, 21 минг гидропресс тайёрланди.

Ўн биринчи беш йилликда корхона юксалишнинг ойдин йўлига чиқади. Ремонт ҳажмини кенгайтириш, буюмлар сифатини яхшилашда олдинга томон катта қадамлар қўйди. Шу мақсадда ҳозирги пайтда эски деталларни тиклайдиган цех, механизациялашган омборлар блоки, қозонхона ва бошқа объектлар қурилаяпти. Келгусида мотор цехи капитал ремонт қилинади.

УЙЛАРИМИЗ ЖАМОЛИ

И. ОРИПОВ,

1-уйсозлик комбинати бетончилар бригадаси бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати.

— Ўнинчи беш йиллик совет халқи ҳаётида муҳим воқеаларга бой бир давр бўлди. Жумладан, шу беш йилликда СССР янги Конституцияси қабул қилинди. Барчамиз учун муқаддас бўлган бу қонунлар мажмуасида қуйидаги сўзларни ҳам ўқиш мумкин... «СССР гражданлари уй-жойли бўлиш ҳуқуқига эгадирлар». Ғарб мамлакатларида юз минглаб меҳнаткашлар бошпанасиз бўлган, мустамлака, қарам ўлкаларда миллионлаб кишилар кўчада туғилиб, кўчада ўлаётган бир шароитда жаҳонда биринчи социалистик мамлакат ўз қонунлар Китобига ана шундай деб ёзиб қўйди.

Аҳолини уй-жой билан таъминлашни янада яхшилаш, шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш масаласига партия ва ҳукумат ҳамиша зўр эътибор билан қараб келяпти. Айниқса, КПСС XXV съездидан кейин ўтган даврда мамлакатимизда қурилиш янада кенг миқёсда давом этди. Жаҳонда энг гўзал шаҳарлар билан ҳусн талашадиган азим Тошкентда янгидан-янги турар жой массивлари, кварталлар қомат кериб, минг-минглаб оилалар турар жой шароитларини яхшилашди. Жумладан, бизнинг комбинатимиз беш йилликнинг сўнгги йилида 340 минг квадрат метр уй жой қурилди. Бу 7 минг оила учун квартира демакдир.

Комбинатимизда КПСС XXVI съезди шарафига давом этаётган 26 зарбдор ҳафтада мен бошлиқ бригада коллективи фаол иштирок этаяпти. Бригадамиз қурувчиларининг мақсади партиямизнинг катта анжуманини ҳар вақтдагидай зўр меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олишдан иборатдир. Бизнинг бригада ўтган йилнинг охирида ўнинчи беш йиллик маррасига етганди. Шундан бери яна 72 минг кубометр қўшимча маҳсулот бердик. Ҳозирги пайтда коллективимиз ҳар ҳафтада 270—280 кубометр панель деворлар тайёрлаб, қурилиш объектларига жўнатишяпти.

МАШИНА — МАДАДКОР

М. АЪЗАМОВА,

бадиий буюмлар фабрикаси дўппи цехи бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери.

—Дўппи тикиш азалдан қўл иши бўлиб келган. Ҳатто, бундан ўттиз— қирқ йил муқаддам ҳам у соҳада техникадан фойдаланиш тасаввурга сиғмайдиган бир орзу саналарди. Аммо мамлакатда илм-фан, техниканинг жадал ривожи бу ғоят нозик ишда ҳам машиналардан фойдаланиш учун имкониятлар яратди. Ҳозир цехимизга ўрнатилган пресслаш машиналари, гул тикадиган автоматлар чеварларнинг оғирини енгил қилмоқда. Жумладан, бизда энг кўп ишлаб чиқариладиган попоп дўппи тайёрлашда тўқсон фоиз иш автоматлар зиммасига юклатилган.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида маҳсулот сифатини ошириш ва меҳнат унумдорлигини ўстиришда катта ютуқлар қўлга киритилди. Натижада маҳсулот ҳажми ўсиб, тўққизта буюмимиз давлат Сифат белгисига эга бўлди. Шу йилнинг ўзида 2 миллион 400 минг сўмликка яқин маҳсулотни савдо тармоқларига чиқардик.

Цехимиз чеварлари фабрикада КПСС XXVI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақанинг олдинги сафида боришаяпти. Коллективимиз бу шонли сана шарафига 1 квартал планини муддатидан ўн кун аввал бажаришга ваъда берган.

ДАСТУРХОН КЎРКИ

Т. ХОШИМОВ,

булка-кондитер комбинати коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи, III даражали «Меҳнат «Шуҳрати» ордени кавалери.

— Байрам дастурхонини қандолатчилик маҳсулотларини, айниқса тортларсиз тасаввур этиш қийин. Чиройли торт дастурхон кўрки саналади. Булка-кондитер комбинатининг торт ишлаб чиқариш участкасида кўп йиллардан бери ишлаб келаяпман. Маҳсулотимизга бўлган талаб йилдан-йилга ортаяпти. Бу ҳалқимизнинг турмуш фаровонлиги юксалиб бораётганлигининг кичик бир мисолидир. Бригадамиз аъзолари беш йиллик топшириқни ортиғи билан адо этди. Савдо тармоқларига планга қўшимча 60 тоннадан ортиқ торт чиқарилди. «Дилором», «Пахта», «Эртак», «Южанка» тортлари шаҳримиз аҳолисининг севимли маҳсулотига айланди.

Байрам арафасида ишимиз, айниқса кўпайиб кетди. Коллективимиз ҳар куни савдо тармоқларига 2,5—3,5 тонна маҳсулот жўнатмоқда.

Янги йил бригадамиз учун сифат ва самарадорликни ошириш учун курашда янги катта босқич бўлиб қолади.

МОСКВА. Марказий телевидениенинг музикали программалар бош редакцияси «Голубой огонёк»нинг Янги йил сонини тайёрлади. Миллионлаб телетомошабинлар янги 1981 йилнинг биринчи соатлариданоқ ўзларининг севимли актёрлари билан учрашадилар.

СУРАТДА: «Огонёк»ни суратга олиш вақти. Композитор Арно Бабажанян роялда куй ижро этмоқда. ТАСС фотохроникаси.

• Газетхон илтимоси

ҲИЖРИЙ ЙИЛНИНГ МАЪНОСИ

Ҳурматли редакция! Ҳижрий йил деганда нимани тушунамиз? Ҳижрий ҳисоб билан ҳозирги календарь ўртасида қандай фарқ бор?

З. ШОКИРОВ, ишчи.

Бу саволга жавоб бериш учун, аввало, газетхонни ҳижрий ва биз ишлатаётган Григорий календарлари билан таништирмоқ лозим бўлади. Узоқ муддатли вақт оралиқларининг суткалар, ҳафталар, ойлар ва йиллар бўйича тартибга солинган системаси календарь дейилиб, уларни тузиш, осмон жисмларидан Қуёш, Ер ва Ойнинг айланма ҳаракатларининг даврларига асосланади. Бу ишнинг мураккаблиги шундаки, эслатилган осмон жисмларидан биронтасининг даври иккинчисиники билан аниқ, яъни қолдиқсиз ўлчана олмайди. Масалан, Ернинг Қуёш атрофида айланиш даври (бир йил)ни суткаларда ифодаласак, тахминан 365,25 сутка чиқади, яъни қолдиқ 6 соатга тенг бўлади. Бир йилни Ойнинг Ер атрофида айланиш (Қуёшга нисбатан) даврида ҳисоблаганда, у 12 ойу ва яна 11 (айрим ҳолларда 10 ёки 12) сутка қолдиқ қолади. Бир ойнинг ўзи суткаларда ифодаланганда эса 29 суткаю, яна 12 соатдан кўпроқ вақт қолдиқ сифатида ортиб қолади. Шунинг учун ҳам календарлар, қайси осмон жисмининг айланиш даври асос қилиб олинишига кўра ҳар хил бўлади.

Ойнинг Ер атрофида айланиш даври 29,53 сутка календарь учун асос қилиб олинса, у Ой календари дейилади. Бордию, календарь учун Қуёшнинг Ер атрофидаги кўринма ҳаракатининг (бу ҳаракат Ернинг Қуёш атрофидаги ҳаракати туфайли содир бўлади) даври асос қилиб олинса, бундай календарь Қуёш календари номи билан юритилади.

Ой календари мусулмонлар ёки Муҳаммад календари дейилади. Ой календари, Муҳаммаднинг Маккадан Мадинага кўчиб ўтган йилининг бошидан ҳисобланганида, кўпинча ҳижрий календарь («ҳижра» — арабчада «кўчиб ўтмоқ» демакдир) ҳам дейилади. Ҳижрий календарда бир йилнинг узунлиги 354 ёки 355 кун бўлганидан, унинг янги йилнинг бошланиши, биз ишлатаётган календарникига мос келмайди. Шунингдек, Ой календарида йил фасллари ҳам маълум ойларга тўғри келмай, фаслларнинг бошланиши, бир ойдан иккинчисиникига силжиб юради. Бу календарда йил ойлари қуйидагича номланади: 1. Муҳаррам (30 кун). 2. Сафар (29 кун). 3. Рабиу ал-аввалу (30 кун). 4. Рабиу ас-сони (29 кун). 5. Жумада ал-увла (30 кун). 6. Жумада ал-охира (29 кун). 7. Ражаб (30 кун). 8. Шаъбон (29 кун). 9. Рамазон (30 кун). 10. Шаввал (29 кун) 11. Зул-қаъда (30 кун). 12. Зул-ҳижжа (29 ёки 30 кун).

Мусулмонлар календарининг эраси (йил ҳисобининг боши), эслатилганидек, Муҳаммад пайғамбарнинг Маккадан Мадинага кўчиб ўтган йилнинг бошидан ҳисобланиб, у биз ишлатаётган Қуёш календари бўйича 622 йилнинг 16 июль — жума кунига тўғри келади. Ҳижрий календарь бўйича янги — 1401 йил 1980 йилнинг 9-ноябрь якшанба куни кирган эди. Янги йил арафасида ҳижрийнинг иккинчи — Сафар ойи тугаш олдида турибди.

Бизнинг кундалик турмушимизда ишлатадиган календаримиз — Қуёш календари эса эрамиздан олдин 46-йилда Рим императори Юлий Цезарнинг илтимосига кўра, александриялик астороном Созиген тузган календарга асосланади. Бу календарда йилнинг узунлиги 365 суткаю 6 соат деб олинган эди. Асрлар оша бу календарнинг хатоси борлиги сезила бошлади.

1551 йилга келиб, астроном Эразм Рейнгольд бир йилнинг узунлигини анча катта аниқлик билан топди. Н. Коперник кузатишларига таянган Рейнгольднинг аниқлашича, бир йил — 365 кун, 5 соату 49 минуту 16 секунд, яъни Юлий календаридаги йил узунлигидан 10 минуту 44 секундга қисқа эканлиги маълум бўлди. Бундан анча олдин нашр қилинган Альфонс жадвалига кўра, бу хатолик, 10 минуту 36 секундни ташкил этди. Шунинг учун ҳам XVI асрда Рим папаси Буанкампаньо (тарихда Григорий XIII номи билан танилган) топшириғига кўра, Қуёш календари хатолигини ҳисобга олиб, янги календарь лойиҳасини тузишга киришган астроном Луиджи Лилио Юлий календарининг ўртача хатолигини — 10 минуту 40 секунд деб олди.

1576 йилги янги календарь лойиҳаси тайёр бўлди ва Григорий XIII томонидан тузилган астрономлар ва руҳонийлардан иборат комиссия, мазкур лойиҳа билан танишиб чиққач, 1582 йили Рим папаси махсус реформа билан уни қабул қилди. Янги Қуёш календари Григорий XIII шарафига Григорий календари деб юритиладиган бўлди.

Россияда бу календарга Улуғ Октябрь революциясидан кейин — 1918 йилнинг 1 февралида ўтилди. Бу даврга келиб, Юлий календарининг хатолиги 13 суткага етган эди. Шунинг учун ҳам Халқ Комиссарлари Советининг 1918 йил 25 январдаги декретида шу йилнинг «... 31 январь сешанба кунининг эртаси 1 февраль ўрнига 14 февраль чоршанба деб қабул қилинсин»,— дейилган эди. Бу календарь бизда ҳозиргача амалда қўллаб келинади.

М. МАМАДАЗИМОВ,
физика-математика фанлари кандидати, астроном.

⊙ ЭТЮДЛАР

БИР СЎЗЛИ ОДАМ

— Брат, шундоқ ташлаб ўтиб кетасиз, ўн минутлик йўл, йўқ деманг.

— Айтяпманку, ишим шошилинч.

—Ўн минут, фақат ўн минут-а...

Шофер иоилож кўнди. Газни қаттиқ босиб, машинани чийиллатиб жойидан қўзғатди. Ярим йўл юрилгач, бояги киши руль чамбарагининг маҳкам ушлаб олди.

— Қаёққа кетяпсиз, ахир?!

—Айтган жойингизга.

— Йўқ, бу ердан бориб бўлмайди, қайтинг орқага.

— Тушунсангиз-чи, биродар, олиб борсам бўлдими? Бу йўллардан ҳар куни юз марталаб қатнайман.

— Бўлмайди, мен бир сўзли одамман, наригига йўлдан юрамиз.

Қайтишди. Анча юрилгач, айланиб боя жанжаллашиб қолган жойдан чиқишди.

— Қайсар одам экансиз,—деди шофер тўнғиллаб. — Мени ҳам, ўзингизни ҳам икки карра овора қилдингиз-а!

Бояги киши бўш келмади:

—Мен бу йўлдан юз марталаб юрганман. У ёқдан эса йўқ!

У маст эди, оғзидан гуркираб ароқ ҳиди келиб турарди.

ДАЪВО

У болалигида камида министр бўламан деб ўйлаганди. Институтни битирди, ишга келди. Дастлабки қизиқ туйилган иш зерикарли бўлиб қолди. Бошқа ишга ўтди. Ўзига яраша қийинчиликлари бор экан, бўшади. Кейин яна иш жойи ўзгарди. Яна ва яна... Бундоқ қараса умри ўтиб боряпти.

Бир вақт катта одам бўламан деб юргани ёдига тушиб, ҳафсаласи пир бўлди. Қўл силтади. Ҳаммасини йиғиштириб, ичкиликка берилди. Бола-чақаси кўп эди. Бири «дада, қаранг, кўйлагим йиртиқ, ўртоғим масхара қиляпти» деди, бошқаси туфлисини кўрсатди.

Бирдан ўйлади: умр ўтиб кетяпти, ҳаётга нимага келди? Бола-чақасини ўйлади. Эрталаб ўрнидан турди. Индамай ишга кетди.

Болаларига янги кўйлак, янги туфли олиб келган куни у энг катта одам бўлган кун эди.

ҲАЁТ ҚИЗИҚ

Автобус ортидаги ўриндиқда икки хотин гаплашарди:

— Бечораларнинг мол-дунёси етарли. Битта фарзанд кўра қолса нима қиларди-я.

Худди шу автобус олди ўриндиғида ўтирганлар ташвишланишарди:

— Ўҳ-ҳу, ўнта боласи борми? Нима бало, ҳар йили туққанми?! Буларни ҳали жой-жойига қўйгунча...

Қаранг, ҳаётнинг қизиғи эҳтимол шундадир.

Абдусаттор ХАТАМОВ.

ФАН — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ЎЛКАМИЗ БОЙЛИГИ ХАЛҚ ХИЗМАТИДА

Иброҳим ҲАМРОБОЕВ,
Ҳ. М. Абдуллаев номли геология ва геофизика институти директори, Ленин мукофоти лауреати, академик, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби.

Ўнинчи беш йилликнинг якунларига назар ташласак халқ хўжалиги, фан, маданият оламида жуда катта тараққиёт йўлини босиб ўтганлигимизни кўрамиз. Катта-катта ютуқларга эришишда албатта Ўзбекистон олимлари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бизнинг институтимиз коллективи кейинги пайтларда фундаментал назарий проблемаларни ишлаб чиқиш билан бирга муҳим амалий вазифаларни ҳам бажармоқда. Айниқса рангли металларни излаб топиш, шу саноат учун хом ашё етказиб бериш борасида қимматли илмий ишлар амалга оширилмоқда. Бундан кейин ҳам бизнинг рангли металлар излаш борасидаги тадқиқотларимиз кенг кўламда давом этади.

Шулар билан бирга қурилиш материаллари яратиш мумкин бўлган табиий конларни излашга кенг аҳамият берилади. Ўнинчи беш йилликда институтимиз ходимлари норуда соҳасида жуда катта конлар яратиш мумкинлигини ҳам аниқладилар. Республикамиз қазилма бойликлари шунчалик катта имкониятларга эгаки биз ҳар хил тузларни, оқ қумларни, гильмоя ва шунга ўхшаш нарсаларни келгусида бошқа жойлардан ташиб келтиришимизга ҳожат бўлмаса керак. Ўзимизда бундай норуда минераллар асосида саноатнинг янги тармоқларини вужудга келтириш мумкин. Айниқса қишлоқ хўжалигига калий, фосфор ўғитларини етказиб беришни ташкил этиш мумкин. Ўзбекистон жанубида мавжуд бўлган бундай норуда конлар биргина республикамиздагина эмас, балки Ўрта Осиёнинг эҳтиёжини ҳам қоплайди.

Ўзбекистон Фанлар академияси ва унинг Қорақалпоғистон филиали билан ҳамкорликда ўтказилган илмий анжуманларда Орол денгизи атрофларида бир қатор илмий тадқиқот ишлари олиб бориш юзасидан тадбирлар белгиланди.

Партиямиз Марказий Комитетининг яқинда эълон қилган лойиҳасида биз олимларнинг олдимизга ҳам масъулиятли вазифалар қўйилган. Келгуси беш йилликда шунга биноан республикада минерал хом ашё базасини кенгайтириш, мамлакат эҳтиёжини қондиришга қаратилган илмий тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалда жорий этишга бел боғлаймиз.

1980 йил — менинг тақдиримда

ИФТИХОР ТУЙҒУСИ

Ҳамид ҒУЛОМ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, СССР Давлат мукофотининг лауреати.

Мен яқинда Ватанимиз пойтахти Москвадан қайтиб келдим. У ерда бошқа бир қатор совет адиблари қатори менга ҳам «Мангулик» романим учун 1980 йилги СССР Давлат мукофоти тантанали суратда топширилди. Ўша лаҳзада қалбимни бизга эркин ижод этиш бахтини берган партия ва ҳукуматимизга миннатдорчилик, бепоён ва қудратли Ватанимиздан ифтихор туйғулари қамраб олди.

1980 йил ҳар томонлама зафарлар йили бўлди. Пахтадан улкан хирмон яратдик. Халқ хўжалигининг барча соҳаларида катта ютуқларга эришилди. Беш йиллик план муваффақиятли бажарилди. Буларнинг ҳаммаси, биз, ёзувчиларни халқимизнинг бунёдкорона меҳнатини, ғайрат ва шижоатини, ташвиш ва қувончларини ҳар томонлама мукаммал акс эттирувчи асарлар яратишга ундайди.

Олдинда ҳали қилинажак ишлар, улкан вазифалар бор. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига асосий йўналишлар лойиҳаси мамлакатимизнинг келгуси беш йилликдаги тараққиётини яққол намойиш этади. Шу кунларда қизғин давом этаётган умумхалқ муҳокамаси совет кишилари бу лойиҳани ҳаракат учун бўлажак программа сифатида қабул қилганликларини кўрсатяпти.

Мен яқинда тарихий мавзудаги «Машраб» романимни ёзиб тугалладим. Машҳур ўзбек классик шоири Машрабнинг фожиаларга тўла ҳаёти қаламга олинган бу асардан айрим парчалар матбуотда эълон қилинди. Яна янги асарлар ёзиш иштиёқидаман. Замондошларимиз ана шу асарларнинг қаҳрамони бўлади.

М. Турғунбоева номли Давлат «Баҳор» рақс ансамблининг ҳар бир чиқишини санъат шинавандалари сабрсизлик билан кутадилар. Чиндан ҳам «Баҳор» раққосаларининг маҳорати кўпчиликка манзурдир.

СУРАТДА: «Баҳор» рақс ансамблининг чиқиши. А. Рисқиев фотоси. (ЎзТАГ).

• Билиб қўйган яхши

ҚАРАҒАЙ БАЙРАМИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН!

Янги йил—энг яхши байрамлардан бири. Айниқса ёш болалар Янги йилни Қорбобонинг совғаларини, ранг-баранг ўйинчоқларга безанган арчани зориқиб кутишади. Арча безатишни ким севмайди дейсиз. Лип-лип ёниб турган хил-ма-хил чироқлар нарида товланиб турган ўйинчоқлар чиндан ҳам уйга файз бағишлайди, арча эса уйга муаттар ҳид тарайди. Хуллас, жонли табиатнинг кичик бир зарраси хонага кириб келганга ўхшайди.

Янги йил байрамида ҳар доим ҳам шундай қилинганми?

Ўрта Осиёда Янги йил табиат уйғона бошлаган 21 мартда, яъни баҳорги кеча-кундуз тенглиги кунида байрам қилинган. Ҳозир эса ўша кунда Наврўз байрами тантанаси ўтказилади. Россияда ҳам Янги йил қадимдан март ойида кутиб олинган. Янги йилни 1 январда байрам қилиш, дарахт безатиш дастлаб римликларда одат бўлган. Россияда Янги йил Петр I фармонига кўра 1 январда нишонланадиган бўлди.

Янги йил айёми турмушимизга шу қадар сингиб кетдики, эндиликда Қорбобо русча Дед Мороз, Қорқиз — Снегурочка, арча байрами эса ёлка сўзларининг таржимаси эканлигини ўйлаб ҳам ўтирмаймиз. Лекин ёлка ҳақиқатан ҳам арча байрамими?

Бу атама «ель» дарахти номига сўз ясовчи «ка» қўшимчаси қўшилиб ҳосил бўлган. Ель чиндан ҳам арчами?

Ель — қарағайсимонлар туркумига кирадиган, асосан шимолда ўсадиган баланд бўйли дарахт, ёғочи қурилишда ишлатилади. Арча эса сарв дарахтлари туркумига киради, СССРда аксари Ўрта Осиё билан Кавказда ўсади, арча сербутоқ, кўпинча паст бўйли дарахт, баъзан бута ўсимлик бўлиб, ёғочидан асосан қалам ишланади.

«Ель» сўзи дастлабки пайтларда ўзбек тилига арча деб, ёлка эса арча байрами деб таржима қилинган. Ўзбек ботаниклари ель арча эмас, қора қарағай эканлигини аниқладилар.

Қарағайнинг яна бир қанча турлари бор: пихта—оқ қарағай (игнаси оч ранг), тяньшанская ель— сариқ қарағай (ёғочи сарғиш), сосна эса аслида қизил қарағай (пўстлоғи қизил) бўлади. Лекин ёлкани «қарағай байрами» деб ўзгартириш шарт эмас. Тил тарихида бундай ғалати машҳур сўзлар кўп.

Янги йил арафасида ботаниклар терминига амал қилиб, «Қарағай байрамингиз қутлуғ бўлсин, қарағайдек асрдийда, сарвқомат бўлинг, азиз дўстлар!» деб яхши тилак билдирамиз, холос.

С. ҚОРАЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими.

XXVI

ЯНГИ ЙИЛ ОҚШОМИДА

⊙ ҚУЛАЙЛИКЛАРДАН ФОЙДАЛАНИНГ:

МАШИНА УЙИНГИЗГА БОРАДИ

— 39-99-01 эшитади.

— Бизнинг уйимизга такси машинаси юборсангиз. Адресимиз...

Бугун янги йил арафасида, Галина Петровна Терентьева бошлиқ таксилар бўйича буюртмалар қабул қилувчи смена ҳамшаҳарларимиздан ана шундай буюртмалар қабул қилмоқда. С. Журавлева, Г. Крилечев каби смена ишчилари ўтган йилги янги йил байрами кунида ҳам навбатчилик қилишган эди. Ана шунда улар бир сменада 20 дан ортиқ ҳамшаҳарларимиз ҳожатини чиқаришди.

Бу йил ҳамшаҳарларимиз ва меҳмонларнинг 3 мингга яқини ана шу рақамли телефонга қўнғироқ қилиб такси хизматидан фойдаланишди. Бугун янги йил арафасида фақат рация билан ишлайдиган 250 та такси машинаси буюртмаларни бажаради. Бундан ташқари 120 та қўшимча такси чиқарилади.

● Меҳмондўст шаҳрим!

САМОЛЁТ БОРТИДА

Янги йил арафасида Тошкентдан Ватанимиз пойтахти Москвага «ИЛ—86» маркадаги янги самолёт парвоз қилди. Бу самолётда 350 дан ортиқ пассажир ўрин олган. Шуниси қувончлики самолётдаги пассажирлар ҳам Тошкент вақти билан, ҳам Москва вақти билан 1981 йилни кутиб олишади. Уларни ўзбек миллий таомлари билан сийлашда шаҳримиз аэропортидаги таомлар тайёрлаш цехи бошлиғи Сергей Димитрович Нестеров шундай дейди:

— Бугунги ширин-шакар таомларни М. Юсупов бошчилик қилаётган бригададаги 23 киши тайёрлайди. Улар тайёрлаган миллий таомларни 18 рейсда учадиган 3 мингдан ортиқ пассажир истеъмол қилади. Бундан ташқари «Березка», «Наргис» каби ҳар хил пирожнийлар, бир қанча турдаги шарбат ичимликлари тайёрлаб қўйилди. Азиз пассажирларимизнинг ширин-шакар таомлардан тановул қилиб, янги йилни осмонда кутиб олишлари учун барча шароитлар яратилади.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ХИЗМАТИНГИЗДА

Байрам кунлари ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатиш учун навбатчилар ташкил қилинди. Шу куни Х. Камолхўжаев, Б. Шокиров, И. Одилов, Э. Астрянц бош бўлган бригадаларнинг 40 га яқин усталари аҳоли уйларига бориб, хизматда бўлишади. Бузилиб қолган рангли, оқ-қора рангдаги телевизорларни тезда тузатиб бериш учун заводимизнинг қабул пункти аҳолидан буюртмалар қабул қилади. Бунинг учун улар 77-56-16, 77-27-05, 77-10-73 рақамли телефонга қўнғироқ қилишлари керак.

Бугунги кунда заводимиз ишчилари ҳар куни 150 дан ортиқ ҳамшаҳарларимизнинг уйларига бориб телевизорларини тузатиб беришмоқда. 1982. йил ҳисобига ишлаётган И. Одилов, В. Котельников каби усталаримиз хизматидан аҳоли миннатдор бўлмоқда. Янги йил кунларида ҳамшаҳарларимизга янада намунали ва тез хизмат кўрсатишга тайёрмиз.

Б. АБДУМАЖИДОВ,
шаҳар «Зангори экран» ательесининг 1-заводи директори.

⊙ САНЪАТ ЯНГИЛИГИ

ПРЕМЬЕРА

Ўзбек Давлат «Ёш гвардия» театрининг ижодий коллективи Янги йил арафасида пойтахтимиз томошабинларини янги саҳна асари премьераси билан хушнуд этди.

театрда таниқли ёзувчи Ўткир Ҳошимовнинг «Баланд дорга осилма» номли икки пардали комедиясининг премьераси бўлиб ўтди. Асарни режиссёр Р. Бобохонов саҳналаштирган. Комедияда маънавий камолот сари боришига халақит бераётган урф-одатлар, мешчанлик қарашлари оқибатида юз бераётган кўнгилсиз воқеалар устидан кулинади. Хусусан, муҳаббат ва эрк масалалари, ёшларнинг муҳаббатига ота-оналар ва қариндош-уруғларнинг эскича тушунчалар асосида тазйиқ ўтказишлари сатира остига олинган.

(ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ)

Одам ҳаддан ортиқ суюнса ҳам юраги кўтаролмай қоларкан. Эшикдан ҳовлиқиб кирган Қутбиддиннинг рангини кўрган хотини қўрқиб кетди.

—Вой ўлмасам, нима бўлди?— деди ёқасини ушлаб.

—Э, зўр бўлди! Қўшалоқ байрам бўлди!— Қутбиддин икки пиёла совуқ сув ичиб аранг ўзига келди. —Гадавой майлис бўлди, билдингми?—деди тантана билан.— Аканг қарағайга беш минг чиқди! Янги йил падаркаси мана шунақа бўлади!

—Вой, мундоқ демайсизми, адажониси! — хотини ёш келинчаклардек ҳимо билан бошини ликиллатиб қўйди. —Мен бўлсам...

— Ҳа энди, ёз бўйи кечалари мижжа қоқмай ғўза суғоргандан кейин, куз келиши билан машинани гуриллатиб пахта тергандан кейин оламиз-да ўртоқ хотин!—Қутбиддин костюмининг у чўнтагидан, бу чўнтагидан пулларни чиқариб ташлади. Шу тобда ўзини камида «Минг бир кеча»даги Шаҳриёрдек ҳис қиларди. Беш минг! Ҳазил гапми. —Қани, ўртоқ хотин,—деди тантана билан. Тила тилагингни! Ўша заҳоти есть қилмаган номард!

Хотини боягидек ҳимо билан кипригини пирпиратди.

—Шу... Нуриддинингиз биттагина рангли телевизор олсак, деб юрувди. Фигурний катания ранглисида жа бошқача кўринармиш.

Нуриддин — Қутбиддиннинг тўнғичи. Шу йил ўнинчини битиради. Соқоли чиққан боланинг топган гапини қаранг. Рангли телевизор эмиш!

— Нима, фигурачилар рангли телевизорнинг ичидан чиқиб ўғлингни олдига тушиб ўйнаб берарканми?— деди Қутбиддин тўнғиллаб. — Ана, борини кўраверсин. Эрта-индин уйланадиган боланинг гапини совуқлигини қара.

Хотини бирпас мунғайиб турди-да, тилга кирди.

— Бу гапингиз ҳам тўғри, адажониси. Ўзимам бир нарсани ўйлаб юрувдим. Нуриддинингиз катта бўпқолди. Ҳадемай, тўй-пўй дегандек... Шунга тўрттагина гилам олиб қўйсак.

«Манави бошқа гап,— деб ўйлади Қутбиддин хотинининг ақлига қойил қолиб. Хотин бўлса ҳам баъзан-баъзан калласи ишлаб қолади! Шунда денг бу йил гиламларини ёз бўйи бирон марта шамоллатишмагани эсига тушиб қолди.

— Менга қара, хотин, деди ҳовлиқиб. —Анави сандиқнинг тагига тахлаб қўйган гиламларинг омонми?

— Тузук... —Негадир хотини чайналиб қолди. — Фақат бир четини сичқон ўлгур сал тешибди, —деди мингиллаб.

Қутбиддин сапчиб тушди.

— А?! Саккизтасиниям-а?

—Вой йўқ, адажониси, атиги иккитагинасини,— деди хотини юпатувчан оҳангда. — Сал тешибди. Бонудан бир мушук опкелдим, ўзиям йўлбарсдек келади. Сичқон демаганнинг ини минг танга бўлиб кетди. Бону бечора чайқовчи бўлсаям инсофли чайқовчи. Яп-янги гиламларим бор дейди. Текинский дейди. Ҳар биттасининг устига атиги етмиш сўмдан қўйиб сотаётган экан. Ундан кейин... Атласим бор дейди, «Мокрий трикотин» деган ажабтовур материалларим бор дейди. Шулардан 30 —40 кийимликкина олиб сандиққа босиб қўйсак. Тўйда керак бўлади.

Хотинининг битта гапиям Қутбиддиннинг қулоғига кирмади. Не ҳасратда гилам олиб берса-ю, бу ҳумгазак сичқонга бериб ўтирса! Шунга латта-путта олиб бергандан кўра ўзи маза қилиб машина мингани яхши эмасми?

— Мен машина оламан! —деди у тантана билан. —«Жигули» олиб гижинглатиб миниб юраман. Ўғлингга хотин керак бўлса ўзи топиб олсин!

Хотини ювош бўлгани билан ўрни келса шунақа, бобиллаб берадики, Қутбиддин демаганлар қочишга жой тополмай қолади. Ҳозир ҳам шундай бўлди.

—Ҳо-о!—деди кўзини ола-кула қилиб.—Бу ёқда шунча ғалва турибдику, бу кишим машина ҳавас қилиб коптилар. Сичқон сиғмас инига, ғалвир боғлар думига!

Шу жанжалнинг устига папкасини салланглатиб олтинчи синфда ўқийдиган Хуршида келиб қолди. Салом берди. Қутбиддин қизини кўриб жаҳлидан тушди. Ўзиям мана шу ўртанча қизини бошқача яхши кўради.

—Бугун биз бойвачча бўлганмиз, қизим, —деди у тантана билан. — Қани айтинг, Янги йилга қанақа падарка оберай?

Хуршида ўйланиб қолди.

— Битта капюшонли пальто оберинг.

Қутбиддин бунақа пальтони биринчи эшитиши эди. Хотинига чақчайиб қаради.

[Давоми 4-бетда].

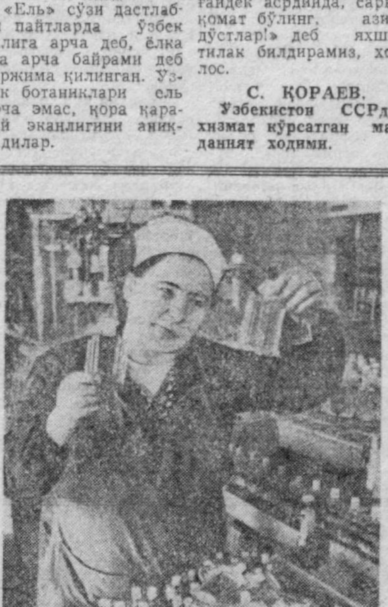

Шаҳримиздаги упа-эликлар фабрикаси меҳнат аҳли Янги йил байрамини меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқда. Сиз ушбу фотолавҳада корхонанинг зарбдор оператор-машинисти Э. Толиповани тайёр маҳсулотларни жўнатишга ҳозирлаш вақтида кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИ ЙИЛ ОҚШОМИДА

• 1980 йил — тақдиримда

ҚУТЛАЙМАН

Шукур БУРҲОНОВ, СССР халқ артисти.

Аввало барча оқшомхонларни, санъат ошиқларини кириб келаётган Янги йил билан чин қалбдан қутлайман. Янги йилда ҳам хонадонимиз ана шундай файзли бўлсин.

Бундай қутлуғ кунларда албатта босиб ўтилган йўлга назар ташлаш одатий фазилат. Биз сиз билан беш йиллик даврга якун ясадик. Бу давр ўзининг беқиёс салмоғи, унутилмас воқеалари билан тарих саҳифасига олтин ҳарфлар билан битилди.

Санъат оламида ҳам қувонарли талай воқеалар юз берди. Ижод йўлимни тақдирлаб, етмиш ёшга тўлишим муносабати билан партия ва ҳукуматимиз каминангизни Октябрь Революцияси ордени билан тақдирлади. Бу мукофот мени ўсиб, улғайиб, камолатга етган Ҳамза номли ўзбек Давлат драма театрига, умуман ўзбек театр санъатига берилган олий мукофот деб ҳисоблайман.

Бу давр яна муносиб ўринбосарларимиз, истеъдодли, оташқалб ёшларимиз етишиб чиқаётганлиги билан ҳам қувонарлидир. Театр ёшлари кекса авлоднинг бой тажриба маҳоратига таяниб Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» драмасини қўлга олдилар. Бу асардаги Ғофир ролини Теша Мўминов ва Эркин Комилов яратадилар. Уларнинг бошлаган иши хайрли бўлиши учун қўлимдан келган маслаҳатларимни бердим. Бу ёшлар санъат даргоҳимизнинг даргалари — Етим Бобожонов, Аброр Ҳидоятов, Обид Жалилов, Олим Хўжаев, Мария Кузнецова ва бошқаларнинг энг яхши анъаналарини давом эттираётганлигидан ҳам чексиз қувончдаман. Уларга оқ йўл, дадил парвоз тилайман.

Америка драматурги Южил Овнилнинг «Чинор тагидаги муҳаббат» трагедиясини театр коллективи саҳналаштиришга киришмоқда. Мен унда чуқур мулоҳазали, вужуди, психологияси кучли бўлган чол ролини ўйнаш иштиёқидаман. 1980 йил ана шундай завқли ўтиб бормоқда.

ҚУВОНЧИМ ЧЕКСИЗ

Эркин ШАГАЕВ, Тошкентдаги «Меҳнат» командасининг ўйинчиси, СССР спорт мастери, сув полоси бўйича XXII Олимпиада чемпиони.

1980 йил фақат мамлакатимиз спортчилари учун эмас, балки жаҳон спорти учун унутилмас йил бўлди. XXII Олимпиада ўйинларини ўтказишга пухта тайёргарлик кўрган Москвада 80 дан зиёд мамлакатларнинг вакиллари чаққонлик, гўзаллик, ёшлик маҳоратини намойиш қилиш ниятида етиб келишди.

Стадион, спорт заллари, зангори йўлкалар ва спорт майдонларида ҳақиқий кураш бўлди. Энг маҳоратли, мерган, чавандоз, қиличбоз ва спортнинг бошқа тури вакилларига Олимпиада ўйинлари фахрий шоҳсупасининг энг юқори поғонасига кўтарилиш насиб этди.

Сув полоси бўйича мамлакатимиз терма командаси олтин медални қўлга киритди. Бу команданинг составида мен ҳам бор эдим. Олимпиада чемпиони деган унвон спортчига абадий берилади. Қувончимнинг чексизлиги ҳам шундан.

Олимпиада ўйинларида мамлакатимиз спорти шарафини ҳимоя қилганлар орасида республикамизнинг бошқа вакиллари ҳам бор эди. Улар ҳам ўзларига билдирилган ишончни шараф билан оқлашди. Шуни ишонч билан айтишим мумкинки, республикамиз спортчилари олимпиадачиларнинг бу ғолибона анъанасини давом эттиришади. Биз эса маҳоратимизни ёшларга ўргатиб, муносиб ўринбосарлар тайёрлашга бор куч ва имкониятларимизни сарф қиламиз.

Ҳозир «Меҳнат» командаси мамлакатимиздаги энг ёш командалардан бири ҳисобланади. Унинг составида уч ўрта мактаб ўқувчиси ўйнамоқда. Мен уларга маҳорат сирларини қунт билан ўргатяпман. Мақсадим, келгуси Олимпиадада мамлакатимиз спорти шарафини ҳимоя қиладиган ёшларни тарбиялашга муносиб ҳисса қўшишдир.

• Мамлакатлар, одамлар, одатлар

ҲАР БИРИНИНГ ЎЗГАЧА ФАЙЗИ БОР

Дунёдаги барча халқлар Янги йил байрамини турли вақтларда, ниҳоятда хилма-хил тарзда, дилхушлик ва шод-ҳуррамлик билан кутиб олади. Кўпгина мамлакатларда кўм-кўк арчани безатиш Янги йил рамзи ҳисобланади. Арча ўсмайдиган мамлакатларда эса бошқа бирон турдаги доимий яшил дарахт ёки бутадан арча ўрнида фойдаланишади. Масалан, Вьетнамда мандарин дарахти хонадонларга Янги йил нафасини эслатувчи наботот ҳисобланади. Қуйида дунёнинг баъзи мамлакатларида Янги йилни кутиб олиш одатлари билан Сизларни таништирамиз.

⊙ **Австрияда** мўри тозаловчи ва чўчқа қадимдан омад ҳамда эсон-омонлик рамзи ҳисобланган. Вена шаҳридаги зарбхона бир неча ўн йилдан бери Янги йилга атаб ёдгорлик-медаль зарб этади. Унда чўчқа миниб олган ёш бола тасвирланган.

⊙ **Афғонистонда** Янги йил март ойида байрам қилинади, ичкилик ичилмайди. Наврўзда афғон аёллари Кобулдаги боғда тантана ўтказишади, бу боққа бирорта эркак яқин келмайди.

⊙ **Бирмада** Янги йил ниҳоятда иссиқ пайтда нишонланади, кўча-кўйда хоҳ таниш, хоҳ нотаниш одамлар бир-бирининг устидан челаклаб сув қуяди, лекин ҳеч ким хафа бўлмайди, чунки одат шунақа-да.

⊙ **Болгариядаги** Янги йил кирганини билдирган бонг урилиши билан ҳамма уйлардаги чироқ ўчади, ҳамма бир-бири билан ўпишиб, янги йил билан табриклашади.

⊙ **Буюк Британияда** ҳеч ким Янги йилда бир-бирини уйига таклиф қилмайди, лекин истаган киши истаган хонасига ўзича кириб келса, мезбонлар уларни таъзим билан кутиб олишади. Меҳмон ўзи билан данакдек кўмир олиб келиб, шу хонадон печкасига ташлайди. Бунда, онланинг қўри ўчмасин, деган истак ётади.

⊙ **Венгрияда** ҳар бир хонадон дастурхонида пиширилган чўчқа бўлиши шарт. Лекин парранда гўшти қўйилмайди. Хонадондан бахт қуши учмасин, деб шундай қилишади.

⊙ **Гвинеяда** Янги йилнинг биринчи куни кўчаларда филлар олиб юрилади, ёшу-қари қўшиқ айтиб, рақсга тушади.

⊙ **Голландияда** дастурхонларга йилда бир марта пишириладиган магизли сомса қўйилади. Мамлакат портидаги ҳамма кемалар Янги йил кираётганлигидан дарак бериб гудок чалади.

⊙ **Италияликлар** Янги йил кирадиган кечаси ҳамма кераксиз нарсаларни — дарз кетган идиш-товоқларни, синган стол-стулларни, эски-тускиларни ҳовли ёки кўчага улоқтирадилар.

⊙ **Камбоджада** Янги йил 12—13 апрелда бошланади. Ибодатхоналарда қумлардан «қум тоғлари», хонадонларда гуручдан, баъзан сомсадан «тоғ» ясалади.

⊙ **Мексикада** ҳар бир хонадонда уй шипига ширинлик тўлдирилган хум осилади. Кўзи боғланган одам таёқча билан шу хумни синдира олса, у янги йилда бахтли бўлади.

⊙ **Монголияда** Янги йил март ойининг бошларида кутилади. Илгари Монголияда Янги йил бир неча кун давом этарди. Ҳозир бу ерда икки кун байрам қилишади. Дастурхонга пирог тортилади. Унинг ичига атайлаб турли нарсалар, узук ёки қалампирлар солинади. Кимнинг пирогидан узук чиқса, у янги йилда бахтли бўлади.

⊙ **Руминияда** капра (эчки) деб аталувчи Янги йил байрам маросими кенг тарқалган. Сержун адёл ёпиниб, эчки ниқобини тутиб олган киши рақс ижро этади. Рақсчилар кирган хонадон эгаси зиёфат беради.

⊙ **Суданда** яшил, думбул ёнғоқ Янги йил бахт тумори ҳисобланади. Шунинг учун бу элда энг зўр тилак яшил ёнғоқ топишдир.

⊙ **Финляндияда** Янги йил кечаси қизлар кавушини елкаси узра орқага отишади. Агар кавуш тумшуғи билан эшикка тегса, у узатилишга рози.

⊙ **Чехословакияда** байрам дастурхонини зоғара нон безаб туради. Ҳамма бир-бирига совға беради, кимга берилган совға ёқмаса, Янги йилдан кейинги икки кун ичида магазинга қайтариб, бошқасига алмаштириши мумкин.

⊙ **Шри Ланкада** мунажжимлар толенома тузиб, келажакда нималар бўлишини «каромат» қилишади.

⊙ **Ҳиндистонда** Янги йил турли ерларда турлича кутиб олинади. Лекин уларда қадимдан келаётган бир яхши удум бор: янги йил куни ҳеч ким қаҳрли бўлмаслиги, асабийлашмаслиги, жаҳли чиқмаслиги керак. Чунки йилнинг қолган кунлари ҳам биринчи кундагидек ўтмасин, дейишади.

Октябрь район ошхоналар трестига қарашли 3-ошхона коллективи шаҳарликларнинг янги йил дастурхони учун 20 ассортимент бўйича турли хил қандолат —булка кондитер маҳсулотлари тайёрлаб беради.

СУРАТДА: (юқорида) қандолат цехи бошлиғи Б. Ортиқов билан ёш қандолатчи М. Юсуповалар тайёр маҳсулотларни кўздан кечиришмоқда.

* * *

Тошкентдаги 307-намунали болалар боғчасида янги йил арча байрами мана шундай кўнгилли ўтмоқда.

СУРАТДА: (ўнгда) Қорбобо ва Қорқиз кичкинтойлар меҳмони.

М. Нуриддинов фотолари.

ЯШИЛ АРЧА ТЕВАРАГИДА

[Давоми. Боши 3-бетда].

—Кап-кап... капюшон? Нима дейди бу?

— Ҳозир қизларга шунақа пальто мода бўлган, — деди хотини чимирилиб.

Бола барибир болада! Ийиб турганида дадасини эритиб қолиш ўрнига аллақанақа пальто сўраб ўтирибди... Хуршида дадасининг иккиланиб қолганини кўриб эркаланди.

— Ҳамма кийяпти-ку! Пальтомнинг титилиб кетганини қаранг.

—Нима қипти! —деди Қутбиддин елкасини қисиб.— Янги пальто олганинг билан барибир эскиради-да.

— Бўлмаса тузукроқ стол-стул оберинг!—деди Хуршида ялиниб эмас, талаб қилиб.

Ҳозирги ёшларнинг ношукурлигини қаранг. Қутбиддин бундоқ пайтида сандалнинг четида ўтириб дарс қиларди.

— Менга қара, ўв! — деди зарда билан.—Бўладиган гапни гапир. Янги йилга нима оберай?

— Магазинга Шукшиннинг китоблари кепти, —деди Хуршида дадасининг бирдан жаҳли чиққанига ҳайрон бўлиб —Ҳеч бўлмаса ўшандан оберинг.

Хотини Қутбиддиннинг ёнини олгиси келди шекилли, қизига насиҳат қилди.

— Пушкинни адабиёт китобингдан ўқиб олавер-да, қизим. Нима қиласан адажонингни қийнаб?

—Пушкин эмас, Шукшин!

Хуршиданинг «балони ҳам билмайсизлар» деган оҳангда гапириши Қутбиддиннинг ҳамиятига тегди.

—Менга қара,— деди қовоғини уйиб.—Кутубхоначи опангга мени отимни айтсанг, сенга безочеред китоб беради. Керакли китобни топиб бермаса, нимага ойлик олиб ўтирибди.

— Мен ўзимнинг кутубхонам бўлишни хоҳлайман!—Хуршида йиғламсираб ер тепинди.—Ҳозир ҳамманинг уйида кутубхона бор!

— Китоб оши ичади бу!—хотини Қутбиддиннинг жаҳли чиқмасидан олдин қизини койиди. —Бор, ундан кўра наматни супур! Чанг бўлиб кетибди.

Хуршида бандига қор ёпишган макка супургини кўтариб ичкарига йўл оларкан, тўнғиллаб қўйди.

— Гиламларни тахлаб қўйишади-да, ҳар куни намат супуртиришади.

Ён қўшнилари Набижон кириб келганида Қутбиддин машинага етмаган пулни кимдан қарз кўтаришни ўйлаб ўтирган эди. Набижон—шинаванда йигит. Эшикдан гапириб кирадиган одати бор. Ҳозир ҳам шундай бўлди.

—Ассалому алайкум! —деди шанғиллаб.—Нима шовқин? Тинчликми?

— Тинчлик эмас, байрам, қўшнижон!— Қутбиддин илдам бориб қўшниси билан омонлашди. —Йиллик ҳақимизни олгандик, қаерга сиғдиришни билмай турибмиз. Мен машина оламан деймaн, манави латта-путта дейди...

— Шунақа демайсизми.— Набижон ўйланиб қолди. —Тағин ўзингиз биласиз-у, менга қолса эр-хотин аввало дам олиб келинглар. Баҳорда икки ой ошқозонни чанғаллаб юрдингиз. Кеча айтишди, идорада Железноводскка арзон путёвка бор экан.

Шу... Набижон ҳам дуруст йигит-ку, аммолекин бир хил совуқ одатлари бор-ди! Ошқозонни эсига солмасаку, бинойидек оғримай турувди. Мана, гапириши билан Қутбиддиннинг қорнига санчиқ кирди. У тишини-тишига босиб, қўл силтади.

—Бўладиган гапни гапирсангиз-чи! Эр-хотин борадиган бўлсак, бориш—100 сўм, келиш — 100 сўм. Хўш, дегандек... У ёқда яна ҳар хил харажатлар. Танишбилишларга совға-салом... Хуллас, тўғри келмайди.

—Ахир ошқозонингиз касал-ку, — Набижон яна ўзиникини маъқуллади.

Яна гапиради-я! Вой совуқ бўлмай ўл!

— Ҳечам касалмас!— деди Қутбиддин қорнини чанғаллаб!—Тегирмон тошини есам қум қилиб юбораман! Вой қорнимей.

— Ана! — Набижон мийиғида илжайди — Ўзингизниям ўйлангда. Ҳеч бўлмаса янгам билан саёҳатга боринглар, янгам умрида район марказидан нарига ўтмаганлар ўзи.

Қутбиддиндан аввал хотини сапчиб тушди.

—Вой-вой-вой! Иқичини ичида суқучи деб шунча ғалва ичида саёҳатга бало борми? Ҳали елкамизда тўй турибди.

Қутбиддин бундоқ қараса хотини оқаванинг нишабини ўзи томонга тўғрилаяпти.

— Машина олиш турибди, —деди овозини баландлатиб.

— Тўй турибди! —деди хотини қайсарлик билан.

— Машина турибди,— деди Қутбиддин ундан ҳам қайсарлик билан.

Эр-хотин бир-бириданошириб шу қадар шовқин солиб юборишдики, қўшни шўрлик икки қўли билан қулоғини бекитди.

—Бўлди,—деди бошини чайқаб. — Билганларингни қилинглар. — У гоҳ Қутбиддинга, гоҳ хотинига қаради-да, секин, аммо эшитарли қилиб пичирлади. — Пул топиб ақл топмагандан кейин қийин экан.

Шундай дедию, чиқди-кетди.

Қутбиддин бир зум талмовсираб турди-да, хотинидан сўради:

— Нима дейди! Гапининг совуқлигини қара. Вой, сендақа ақллидан ўргилдим. Пулни мен топганман, билдингми. Нима қилишни ўзим биламан. «Жигули» оламан!

— Йўқ, —деди хотини кескин қўл силтаб.— Ўттиз кийимлик мокрий трикотин!

— «Жигули!».

— Мокрий трикотин!

— «Жигули!».

Н. ҲАМИДОВ.

⊙ СИНОПТИК МАЪЛУМОТИ

ЯНГИ ЙИЛ ОБ-ҲАВОСИ ҲАҚИДА

Тошкентликлар Янги йил оқшомини одатда қалин қор билан кутиб олишни орзиқиб кутишади. 1980 йилдан буён ўтган юз йиллик метеорология маълумотларига назар ташлайдиган бўлсак, бу қутлуғ куннинг тунида ҳамма вақт ҳам қор бўлавермаган. Юз йил ичида 42 марта Янги йил қор билан кутиб олинган. 17 марта эса Янги йил кечаси ёмғир ёғиб турган. 1970, 1977 йиллар 31 декабрь кечаси бу ҳолни яхши биламиз. Кейинги уч йил ичида: 1972, 1973, 1974 йилларда қор, 1976 йилда эса қор аралаш ёмғир ёққан. Қолган йилларда эса ёғингарчилик бўлмай, ер қуруқ бўлиб турган.

Айрим йилларда Янги йилнинг дастлабки суткасида қор қалин ёққан. Бир сутка давомида ёққан қорнинг сув миқдори 1880 йилда 19 миллиметр, 1897 йилда 18 миллиметрга етган. 1928 йилнинг 1 январь куни 18 миллиметр қалинликда ёмғир ёққан. Айрим йилларда ҳавонинг ҳарорати бир мунча пасайиб кетган. 1884 йили 31 январь кечаси 14 даража, 1889 йилда 20 даража, 1900 йилда 15 даража, 1918 йилда 18 даража, 1930 йилда 20 даража, 1945—1949 йилларда 15, 1957 йилда 16 даража совуқ бўлганлиги ўлчанган.

Қуйидаги йилларда Янги йилнинг кириб келиш кечаси ҳаво ҳарорати 6—8 даража иссиқ бўлган. Бу 1888, 1896, 1910, 1927, 1963 ва 1970 йилларга тааллуқлидир. Шу йилларда 1 январь куни кундузи термометр симоб устуни 15—18 даража иссиққача кўтарилди.

Бугунги Янги йил кечасида 0 даража атрофида, кундузи 4—9 даража иссиқ бўлади.

Т. ТОЙЛОҚОВ,

Ўрта Осиё регионал илмий-тадқиқот институтининг бўлим мудири.

Янги йилингиз муборак бўлсин!

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Л. АБДУЛЛАЕВ чизган расм.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/I да **Келинлар қўзғолони** (13.00), **Кўрмайин босдим тиконни** (19.30), 2/I да **Абу Али ибн Сино** (12.00), **Олтин девор** (19.30), 3/I да **Нодирабеим** (12.00), **Ганг дарёсининг қизи** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —1/I да **Дилафрўзга тўрт ошиқ**, 2/I да **Тошкентнинг нозанин маликаси**, 3/I да **Олифта**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Наталья РУБАНОВА **раҳбарлигидаги** «ИЛЛЮЗИОН КАЛЕЙДОСКОП» **аттракциони иштирокида** «ЦИРКДА АРЧА» ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ (10, 13, 16, 19.30).

КИНО

1, 2 ЯНВАРДА

«ЭКИПАЖ» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16, 19.45, телефон 44-39-51) **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21), **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45, телефон 46-70-69), **Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21, телефон 91-14-61), **Москва** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 33-05-01).

«БАРВАҚТ ЗАНГ БОСДИ» — **Искра** (16, 18, 19.45).

3, 4 ЯНВАРДА

«ЭКИПАЖ» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16, 19.45, телефон 44-39-51) **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21), **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45, телефон 46-70-69), **Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21, телефон 91-14-61), **Москва** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 33-05-01).

«БАРВАҚТ ЗАНГ БОСДИ» — **Искра** (16, 18, 19.45).

М. Қорнёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА

БУТУНИТТИФОҚ ПРОФЕССИОНАЛ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИ — КОНКУРСИНИНГ ДИПЛОМАНТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Гулсара ЁҚУБОВА

СОЛИСТЛАР:
Ортиқ ОТАЖОНОВ

Опа-сингил Олмагул ва Урбугул СУИЕРБОЕВАЛАР, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Маъмуржон МАДВАЛИЕВ, Фируза СОЛИҲОВА, Мавжуда БАХРИЕВА ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани—Ўғилжон ИБОДУЛЛАЕВА ва Зуҳра ТЕМИРОВА олиб борадилар.

«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери Ўзбекистон ССР халқ артисти Гавҳар РАҲИМОВА.

Музика раҳбари —Нажот ТУРАХУЖАЕВ.

1 январь соат 15.00 га белгиланган концерт қолдирилди.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

3—11 январь кунлари соат 18.00 ва 21.00 да

«АРАКС»

РОК-ГРУППАСИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

(Москва)

Бадиий раҳбар — Сергей РУДНИЦКИЙ.

БИЛЕТЛАР МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИ ВА СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИ КАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда. 46-07-53, 46-03-12 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

31 ДЕКАБРЬ—ЧОРШАНБА

Марказий телевиденениенинг «Восток» программаси

18.10 КПСС XXVI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА. «Буюк китоб боблари». 5-фильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ. 20.00 Жаҳон халқлари ижоди. 20.45 «Грузия фильм» киностудияси қисқа метражли телевизион бадиий фильмлари премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Муздаги бал». Фигурали учиш усталари ва болалар спорт мактаблари тарбияланувчиларининг чиқишлари. 23.15 «Цирк майдонида». 00.15 Совет қўшиқларидан концерт. 00.40 «Мамлакатим менинг». Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 «ЯНГИ ЙИЛ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР!». Совет халқига табрик. 01.05 «Голубой огонёк». Кўрсатув тугагач—Эстрада артистларининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Тимошканинг арчаси». Мультфильм. 18.30 Болалар учун. «Янги йилни қутлаймиз». 19.05 «Ахборот» (рус.). 19.20 «Янги йил билан». Фильм-концерт. 19.30 «Янги йил дарси». Телевизион миниатюралар театрининг спектакли. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Цирк, цирк, цирк». 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Янги йил оқшомида». Байрам музикали программаси. 23.45 «Янги йил табриги». 00.05 «Янги йил оқшомида». Байрам музикали программаси (давоми). Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 «Арча ўрмонда қолди». Телефильм. 20.35 «Телеграммалар, телеграммалар, телеграммалар...» Фильм-концерт. 21.35 Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 22.00 «Бахт кулиб боққанда». Кинокомедия.

1 ЯНВАРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевиденениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.45 «Болалик». Ҳужжатли фильм. 10.05 «Қойилмақом Фердинанд». Кўп серияли мультфильм премьераси. 1, 2, 3-сериялар (Польша). 10.35 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 11.20 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Карлик — Бурун». Телевизион бадиий фильм. 13.00 Қувноқ нотачалар». Останкино концерт студияси ёш вокалистлар конкурси. 13.50 Куба телевидениесининг Куба революциясининг 22 йиллигига бағишланган программаси. 15.20 «Муюлишдан сўнг нима бор?». Телевизион бадиий фильм премьераси, 1-серия. 16.25 «Таймир устида қуёш». Илмий-оммабоп фильм премьераси. 16.45 Мультфильмлар программаси. 17.30 «Яхмалакда». Хореографик сюита. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин ва Давлат мукофотлари лауреати, СССР халқ артисти И. Моисеев раҳбарлигидаги ССР Иттифоқи Давлат халқ рақслари ансамбли ижро этади. 17.50 «Қиш лавҳалари». Рус ва совет шоирларининг шеърлари. Фильм-концерт.

18.20 П. Чайковский. Торли оркестр учун серенада. 18.55 «Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан». 19.15 Останкино концерт студиясида «1980 йил қўшиқлари» кечаси. 21.30 «Время». 22.25 «Ғариб гусар ҳақида бир нарса денг». Телевизион бадиий фильм премьераси.

Марказий телевиденениенинг тўртинчи программаси

21.25 А. Цагарели. «Ханума». М. Горький номли Ленинград Давлат академик Большой драма театрининг фильм-спектакли. Танаффус пайтида — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 «Галия Измайлова рақсга тушади». Фильм-концерт. 10.35 Куба революциясининг 22 йиллигига. «Буэнос компаньерос». Телефильм. 10.55 Тўлқин, С. Бобоев. «Олтин камар». Муқимий номли Ўзбек Давлат музикали театрининг спектакли.

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

12.50 «Қиш эртаги». Концерт (рус.). 13.30 «Аёз бобо». Бадиий фильм. 14.50 «8+1». «Лола» вокал-чолғу ансамбли иштирокида эстрада программаси. 15.40 «Бизни танлайдиган роллар». Фильм-концерт.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Қаёқдасан, Қорбобо». Мультфильм. 18.35 Мактаб ўқувчилари учун. «Байрамимиз кўркисан, гўзал арчажон». 19.10 «Музикали детектив». Фильм-концерт. 20.00 «Ахборот» (ўзб., рус.). 20.20 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. Янги программа. 21.20 «Муз, қор, спорт». Ҳужжатли фильм. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Телевидение экранида биринчи марта. «Тўйлар муборак». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 23.10 «Денгиз бўйидаги музей». Телефильм. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 «Қорли қалъа коменданти». Телеспектакль (рус.). 21.20 «Қорли жилолар». Фильм-концерт. 21.45 «Қўшнингга кулиб боқ». Музикали телефильм (рус.).

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р—02472. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2312 1 2